

Хмельницький політехнічний фаховий коледж
Національного університету «Львівська політехніка»

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач відділення

 О.В. Шулякова

«26» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

Спеціальність 073 Менеджмент

Відділення Економіки та менеджменту

2022– 2023 навчальний рік

Робоча програма дисципліни *Економіка підприємства* для студентів спеціальності 073 Менеджмент

Розробник: к.е.н., доц. Власюк Ю.О., викладач економічних дисциплін

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року

Завідувач кафедри А.В. Савіцький

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u>	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до кількості годин самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 35% / 65%

для заочної форми навчання – 9% / 91%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують

Завдання.

Основним завданням вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є вивчення підприємства як суб'єкту господарювання та основних напрямів його господарсько-фінансової діяльності; методичних засад планування діяльності підприємства; формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства; складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхів його ефективного використання; механізмів формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства; оцінки ефективності господарської діяльності та шляхів її підвищення; конкурентоспроможності підприємства та методів її оцінки; механізму розвитку підприємства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки. пререквізити: «Мікроекономіка», «Історія економіки та економічної думки», «Управління конкурентними відносинами»; кореквізити: «Менеджмент», «Технологія зовнішньо-економічних операцій», «Основи управління фінансами».

При вивченні навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Фахові компетентності:

- ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
- ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
- ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- ФК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати:

- ПРН 4. Уміння демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
- ПРН 5. Характеризувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН 6. Уміння виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 8. Уміння застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації.
- ПРН 9. Уміння демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
- ПРН 11. Уміння демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
- ПРН 12. Уміння здійснювати оцінку правових, соціальних та економічних наслідків функціонування організації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	12	2	2	8	12			12
Тема 2. Ресурси та ресурсний потенціал підприємства	16	2	4	10	14			14
Тема 3. Виробництво, якість і конкуренто-спроможність продукції	12	2	2	8	12	2		10
Тема 4. Витрати та ціни на продукцію	12	2	2	8	12		2	10
Тема 5. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	14	2	4	8	14		2	12
Тема 6. Основи зовнішньо-економічної діяльності підприємства	12	2	2	8	12			12
Тема 7. Економічна безпека підприємства.	12	2	2	8	14		2	12
Усього годин	90	14	18	58	90	2	6	82

4. Програма початкової дисципліни

4.1 Аудиторні заняття

№ заняття	Вид заняття	Тематика, зміст. Плани занять	Література
1	Лекція 1	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання План: 1. Економіко-правове положення підприємства як юридичної особи. Процедура створення юридичних осіб 2. Структура та управління підприємством 3. Об'єднання підприємств	[1] [2] с. 9-41 [3] с.15-24 [4] с.9-36 [6] с. 10-153
2	Практичне заняття 1	Тема: Види, організаційно-правові форми та напрями діяльності підприємств	Методичні рекомендації
3	Лекція 2	Тема 2. Ресурси та ресурсний потенціал підприємства 1. Персонал підприємства, продуктивність та оплата праці. 2. Обороти та необоротні активи підприємства. 3. Техніко-технологічна база підприємства	[2] с. 131-193 [3] с.25-41 [4] с. 100-238 [6] с. 191-346
4	Практичне заняття 2	Тема: Персонал підприємства, продуктивність та оплата праці	Методичні рекомендації
5	Практичне заняття 3	Тема: Діагностика техніко-технологічної бази підприємства	Методичні рекомендації
6	Лекція 3	Тема 3. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції 1. Виробнича потужність підприємства та фактори впливу на ефективність її використання 2. Якість, показники якості продукції 3. Конкурентоспроможність продукції та методи її оцінки	[2] с. 242-260 [3] с. 58-69 [4] с. 276-317 [6] с. 390-403
7	Практичне заняття 4	Тема: Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції	Методичні рекомендації
8	Лекція 4	Тема 4. Витрати та ціни на продукцію 1. Кошторис витрат на виробництво: сутність та методика складання 2. Собівартість продукції та фактори її зниження 3. Ціни на продукцію: сутність та методика встановлення	[2] с. 261-277 [3] с. 47-57 [4] с. 318-354 [6] с. 357-375
9	Практичне заняття 5	Тема: Витрати та ціни на продукцію	Методичні рекомендації
10	Лекція 5	Тема 5. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства 1. Формування та розподіл прибутку підприємства 2. Сутність та оцінка фінансово-економічного стану підприємства 3. Ефективність діяльності підприємства: показники та резерви зростання	[2] с. 278-290 [3] с. 58-69 [4] с. 355-399 [6] с. 418-439
12	Практичне заняття 6	Тема: Оцінка фінансово-економічного стану підприємства	Методичні рекомендації
13	Практичне заняття 7	Тема: Ефективність діяльності підприємства та резерви її зростання	Методичні рекомендації
14	Лекція 6	Тема 6. Основи зовнішньоекономічної діяльності підприємства 1. Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки	[10] с. 7- 24

		2. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки 3. Умови функціонування підприємств на зовнішніх ринках	
15	Практичне заняття 8	Тема: Дослідження можливостей підприємства при виході на зовнішні ринки	Методичні рекомендації
16	Лекція 7	Тема 8. Економічна безпека підприємства. План: 1. Ризик і небезпеки в системі прийняття управлінських рішень 2. Методи діагностики економічної безпеки і ризиків підприємства 3. Антикризове управління і економічна безпека підприємства	[2] с. 291-298 [6] с. 626-662
	Практичне заняття 7	Тема: Антикризова система господарювання	Методичні рекомендації

4.2 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання Економічна модель підприємства як відкритої системи Макросередовище функціонування підприємства Мікросередовище функціонування підприємства	8
2	Тема 2. Ресурси та ресурсний потенціал підприємства Особливості управління ресурсним потенціалом підприємств в умовах європейської інтеграції України та глобалізаційних процесів (галузевий аспект)	10
3	Тема 3. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції Зарубіжний досвід здійснення діагностики техніко-технологічної бази підприємства Міжнародні стандарти ISO Особливості впливу якості продукції та її конкурентоспроможність	8
4	Тема 4. Витрати та ціни на продукцію Вплив витрат на ціни Вибір стратегії ціноутворення на підприємстві.	8
5	Тема 5. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства Методи планування прибутку підприємства Особливості визначення ефективності діяльності підприємств різних галузей економіки	8
6	Тема 6. Основи зовнішньо-економічної діяльності підприємства Пошук та вибір підприємства-партнера Спільне та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки.	8
7	Тема 7. Економічна безпека підприємства Санація підприємства Розробка і реалізація програми реструктуризації підприємств	8
	Разом	58

5. Методи навчання

- словесні (пояснення, лекція),
- наочні (демонстрація, мультимедійні файли),
- практичні заняття.

6. Методи контролю

Усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль, взаємоконтроль.

7. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичної роботи та методичні рекомендації з її виконання.
3. Тести для перевірки знань студентів.
4. Презентаційні матеріали.

8. Рекомендована література

Базова

1. Господарський Кодекс України. від 16.01.2003 р. Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
2. Гринчуцький В.І. Економіка підприємств: навч посіб. К.: ЦУЛ, 2018. 248 с.
3. Петренко К.В., Скоробогатов Н.Є. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177с.
4. Економіка підприємства. За заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 426 с.
5. Економіка підприємства: навч. посіб. За заг. ред. Трегубова О.С. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 228 с.
6. Економіка підприємства: підручник. Під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

Допоміжна

7. Бойчик І.М. Економіка підприємства : підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с
8. Дмитрієв І.А., І.Ю. Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Х.: ХНАДУ, 2018. 292 с.
9. Економіка підприємства: навчальний посібник. за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.
10. Котиш О.М., Мілько І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с
11. Кузьмин В.М. Економіка підприємства та управлінська економіка: практикум . Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.
12. Манів З.О., Луцький І.М. Економіка підприємства : навч. посіб. К. : Заня, 2017. 580 с.
13. Метешоп І.М. Економіка і фінанси підприємства: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. 152 с.
14. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запихляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Вся база "Загальне законодавство" Верховної Ради України. Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу: www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної митної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

10. Шляхи забезпечення дистанційного навчання

Інструменти спілкування:

- електронна пошта;
- відеоконференція;
- чати.

Інформаційно-освітнє середовище:

- системи (платформи) дистанційного навчання:
  - Google Forms;
  - Skype;
  - Microsoft Teams
- Соціальні мережі та меседжери:
  - Viber.

Форми дистанційного-інтерактивного навчання:

- Онлайн-конференції;
- Веб-конференції;
- Візуалізація;
- Форум;

РЕЖИМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

- синхронному (всі учасники освітнього процесу одночасно перебувають у веб-середовищі) дозволяє співпрацювати в режимі реального часу. ;
- асинхронному (освітній процес здійснюється за зручним для вчителів та учнів графіком) може включати в себе різноманітні засоби інформації, аудіо- та відеоуроки (але не обмежуватись ними).

ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ

- види контролю за часом:
  - попередній;
  - поточний;
  - тематичний;
  - підсумковий.

• методи контролю:

- тестовий;
- письмовий;
- усний;
- самоконтроль.